

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל. הר"ר בונים מפרשיסחא ז"ע פי' שהדיבור של מרע"ה שייך ונוגע אל כל ישראל: ספר שיח שרפי קודש

אלה הדברים, איתא במדרש לא ניתן להם תורה לישראל אלא כדי שלא יעסקו בדברים בטלים וזה פירש האומנם אלם צדק תדברון, כי לכל הכוחות שנבראו באדם נתן הקב"ה מצוה שיוכל האדם לעבוד בו הש"י והאדם נברא בכח הדבור וניתן לו ד"ת לעסוק בהם: ספר מי השילוח

אלה הדברים. דקדקו מה פסל ראשונים, י"ל שפסל מה שאמר להם שמעו נא המורים והי' גם כן כוונתו להוכיחם, כדאי' במד"ר משל לתלמיד עם רבו כו' גחלת כו' אבן טובה סבור שהיא גחלת, זהו שבח מתוכחת דמשנה תורה, כשאמר המורים פירש הרמב"ם מובא ברמב"ן ואור החיים שדימו שהקב"ה בכעס ח"ו, שידעו שרבינו רואה הכל בשמים, על ידי זה הי' גחלת, מה שאין כן כאן בא להוכיחם מדעתו הי' אבן טוב לכך נאמר אלה: ספר שפתי צדיק

א"י אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן וגו'. הנראה לרמז בזה דרך התוכחה מי שבא להוכיח את בני צריך להיות נשמר מאד לבל יקטרג ח"ו עליהם בדבריו להזכיר עונם רק אחרי ראותו כי נמחק עונם ונתקן ולא נשאר רושם כלל. וזה הרמז אלה הדברים וגו' בעבר הירדן. הירדן יר"ד דין פי' שכבר עברו וחלפו הדינין מהם ונמחק העון אזי הוכיח אותם ולא מקודם שהי' אז רושם החטא מנע א"ע מלהוכיחם לבל יהי עליהם שום קטרוג כלל. וז"ש (ויקרא ט"ט, י"ז) הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. פי' מפני שכבר נמחל: ספר תפארת שלמה - על התורה

מה שמונא בגמ' (גיטין נ"ו, א') שר' צדוק התענה ארבעים שנה שלא יחרב הבהמ"ק. וקשה הא לא הועיל כלום כי לבסוף בעוה"ר נחרב. אך כוונתו הי' בכל יום ויום שרק היום לא יחרב ובכל יום התענה על יומו שלא יחרב היום. וכן מצינו בפירוש במדרש איכה אצל ר' אלעזר המודעי שהתפלל כל יום על יומו לשלום. ויש ללמוד מזה דרך לעבודת הש"י שבכל יום תמיד יתפלל האדם להנצל היום מיצה"ר ולמחר על יום מחר כי אם יתפלל פ"א אי אפשר רק לעשות משפט ה' דבר יום ביומו כנ"ל: ספר תפארת שלמה עה"ת - דברים

כך יהא אדם זוכר ומשבח וכו' משל לשותפים שצריך לעסוק בעסק השותפות לטובת השותפים כביכול כמו שהקב"ה זוכר הצדיקים ומזכיר לישראל. וכן אנחנו זוכרים להקב"ה וצדיקים ומשבחים כמו שכתב הרבי מלובלין נשמתו בגנזי מרומים בספר זאת זכרון (דף י"ז). בשם המגיד מראוונע שצריך להיות התפילה עבור השכינה. היינו האלקית ששוכן בנו כי שלושה שותפים וכו' עיין שם. וזהו שפירש נזכירה דודיק מיינ ולשון זה הוא קאי על שזוכרים ומזכירים לו כביכול. וכן הקב"ה זוכר ומזכיר לנו בהתעוררות ובפרט בהכרוז שובו בנים וגו'. וכל זה לשבר את האוזן המבין והוא כאב שיש לו כמה בנים ויוצאי חלציו רבים. ומקצתם הן חכמים וישרים בכל המעלות ומתגעגע שיהיו כולם כמוהם כמו כן כביכול אומר למה לא נתמלא וכו' ומזה בא ההתעוררות לכל בני ישראל להתדבק בשמו ולהיות צדיקים כמשל הנ"ל. שכשרואים שאר הבנים מה שהאב אומר ומתגעגע מתעוררים הבנים כולם לעשות כרצון האב כן ממש הנמשל. ולכך הכרוז יוצא שובו בנים וגו'. וידוע שמזה בא התעוררות לכל אחד ואחד מישראל בלבו לתשובה: וכו': ספר רמתים צופים - תנא דבי אליהו - פרק ו' [כ"ג]

יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם (דברים א', י"א), הנ"ל דהנה זה דרך הש"י ב"ה שבורא תמיד הרפואה קודם למכה. והנחמות הנה קדמו זמן רב על ידי ישעי' הנביא קודם שבאו הפורעניות וזה הוא התרופה כדי שלא תהיה המכה אח"כ חזקה כ"כ כאשר הרפואה מוקדמת לה וכמו שאמרו ז"ל בגמ' אלמלא דברי הנביאים חלילה לא היה תקומה לישראל בגלות. וזה ג"כ הרמז כאן שזהו הבטחה לישראל וקימת בלי ספק יוסף ה' עליכם וגו' ויברך אתכם לזכות לאותה המדריגה אשר דבר לכם בהר סיני (שמות ב', י"ח) וכל העם רואים את הקולות והנה לעתיד יהיה כן (ישעי' מ', ה') וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר. ואח"כ כאשר נחמם בכל זה. פתח ואמר (דברים ח', י"ב) איכה אשא הרמז לגלות כמבואר במד"ר: ספר תפארת שלמה - עה"ת

אוכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מאתם בכסף ושתייתם (ב', ד'). אוכל אם תתאו לאכול. תשברו מאתם. מהם בעצמם תשברו. בכסף בתאוה. היינו שתעיינו ותשגיחו היטב שלא תאכלו עם תאוה. תשברו. מלשון (שמות י"ב, מ"ו) ועצם לא תשברו בו. בכסף. מלשון (בראשית ל"א, ל') נכסוף נכספתה. וגם מים. אם תתאו לשנות מים. תכרו מאתם בכסף תכרו לשון הכרה רצ"ל תכירו מהם בעצמם בתאוה שלא תשתו עם תאוה. ושתייתם. ואח"כ תשתו: ספר דברי יחזקאל - פרשת דברים

רק נשיכם וטפכם. למה מקדים הנשים קודם הטף, גבי יעקב אע"ה זכר טף קודם נשים דעיקר מכוון הנשים שיולידו, אך כאן שנתחייבו אבותם לילך לפני אחיהם חלוצים יהי עול גידול בנים על הנשים לכך הקדימם: ספר שפתי צדיק

על התורה ועל העבודה

בש"ק שום צער כלל. נמצא העולה מזה ללמוד שיהי' כאו"א מבנ"י ביום השבת בשמחה כי עיקר הצער של בנ"א צריך להיות על גלות השכינה שהוא בחול עמנו בגלות. אך בש"ק שיש לשכינה הקדושה ג"כ שמחה. ממילא אף אנו יש לנו לשמוח ביום ש"ק כי בזה אנו גורמים למעלה שמחה יותר להש"י ב"ה אם אנו בשמחה: ספר תפארת שלמה - על התורה - פרשת דברים

בהפטרה:

רחצו הזכו הסירו רוע מעלליכם מנגד עיני חדלו הרע (ישעיה א', ט"ז). לכאורה הול"ל רחצו זכו חדלו רע מאי הזכו הרע. וי"ל ע"פ ששמעתי ממורי הרב הקדוש מוהר"ר צבי הכהן זלה"ה מרומאנוב. שאמר בזמירות של שבת בפירוש על כן אכבס בו לבי כבורית. דלכאורה היה צ"ל בבורית בב"ת. כי הבורית הוא המפעיל לנקות ולטהר מכל חלודה וכתמים. אך הפי' הוא כך שישראל צריך כל כך לכבס לבו ולטהר אותו ביום ש"ק שיהיה בו פעולת הבורית. שיוכל לכבס אחרים ולטהר לבם לעבודתו ית"ש. וזה כוונת הכתוב רחצו שתרחצו עצמכם כל כך מכתמי עונותיכם. הזכו. עד שתוכלו לזכך גם את אחרים. הסירו רוע מעלליכם מנגד עיני. שתעשו תשובה כל כך. חדלו הרע. עד שתחדלו גם את אחרים מלעשות רע ויעזבו דרכם וישובו: ספר דברי יחזקאל - פ' דברים

מה שאמרו חז"ל כל דור שאין בית המקדש נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו, וקשה הלא יותר כח צריכין לבנות מה שכבר נחרב, אך התירוץ שהקב"ה משתוקק לבנותו וכביכול מתחרט על חרבנו ובזכות קל שיהי' לנו במעשינו יהי' נבנה מיד במהרה ה' יזכנו לזה: שפת אמת ליקוטים - לתשעה באב

בין המצרים, ב'פ' שלח (במדבר י"ד, כ') ואולם חי אני וגו' וימלא כבוד ה' את כל הארץ. הנ"ל דהנה כל ענין הזה של גזירת המרגלים וטלטול ישראל במדבר הוא מרומז על הגלות כידוע שמאז נגזרה הגזירה בט"ב לבכי' לדורות. ולכך הנה מיד בתחלת הגזירה הרעה הזאת על הגלות החל הזה הנה נתבשרו מיד על הגאולה והישועה של העתיד ב"ב כי כבר כל הגאולות והישועות מוכנים ועומדים להתגלות במהרה והן הנה אשר ראו הנביאים בימיהם כאשר התנבאו הטובות על ישראל. וכן דוד משיח צדקנו ראה מיד בעוה"ז כל הגאולות והתגלות כבוד ה' העתיד להיות ב"ב כמש"א (תהלים קי"ט, צ"ו) לכל תכלה ראיתי קץ ר"ל כי מיד היום ראיתי קץ העתיד לכל תכלה. וע"ז הוא שאמה"כ (שם קכ"ח, ה') וראה בטוב ירושלים כל ימי חיך ר"ל מיד תראה בטוב ירושלים העתיד להיות. והנה כן דור המדבר כשהיו במדריגה הגדולה זכו לראות כל הטובות והגאולות העתידות כמו שזכו במ"ת (שמות ב', י"ח) וכל העם רואים את הקולות אך אח"כ נפלו ממדריגה זו זולת משרע"ה שזכה בחלקו כנודע ובאו רק לבחינת שמיעה לבד ולכך אמר להם (דברים ו', ד') שמע ישראל וגו' ר"ל עכ"פ תהיו בבחי' שמיעה בביורור לכם ה' שהוא עתה אלקיני הוא עתיד להיות ה' אחד כמ"ש (זכריה י"ד, ט') ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד כפרש"י ז"ל וזש"א בשעת הגזירה של מרגלים ואולם חי אני כי אחרי כל הגלות הזה עוד חי אני אני הוא ועוד יבואו הימים במהרה אשר ימלא כבוד ה' את כל הארץ. אמן: ספר תפארת שלמה - עה"ת - פ' דברים

גלתה יהודה מעוני, בס' הנ"ל נדחק, אבל יש לפרש גלתה לתוך יהודה מעוני שמרוב עבודה בגלות הוכרחה השכינה לירד עם בני ישראל: שפת אמת ליקוטים - לתשעה באב

רק נשיכם וטפכם ומקניכם ידעתי כי מקנה רב וגו' ישבו בעריכם וגו' עד אשר יניח. לענין מה חזר מדבר המקנה רב ולמה אמר ידעתי, אכן חז"ל אמרו אדם בהול על ממונו, אם כן כשילכו חלוצים ויהיו דואגים על רכושם יהא ח"ו רפיון במלחמה, וכן איתא בירושלמי סוף פרק ח' דתרומות (מ"ז). ליבא בכיסא תליא, על כן כששמעו מפי קדוש מרע"ה שרכושם ברעיונו לזכרון טוב, גם הבטיח ישבו בעריכם עד אשר יניח, נתחזק לבם בבטחון שלא יחסר משלהם והסיחו דעתן מרכוש: ספר שפתי צדיק - פרשת דברים

לשבת חזון:

אז תרצה הארץ את שבתותיה וגו' בפ' בחוקותי (ויקרא כ"ו, ל"ד). הנראה לפרש כוונת הכתוב להורות גודל מעלת יום השבת בזמן הגלות כשבא יום השבת יש שמחה לפני הש"י ב"ה יותר מבזמן שבהמ"ק הי' קיים. משום דבשבת קודש נעשה היחוד למעלה גם בזמן הגלות כי הוא קביעא וקיימא ובימי החול כביכול גם הקב"ה בגלות ע"ד (תהלים צ"א, ט"ו) עמו אנכי בצרה א"כ כשבא יום ש"ק יש לו להש"י שמחה גדולה שנעשה היחוד ויוצא מהגלות. אבל בזמן שבהמ"ק הי' קיים הי' היחוד נעשה גם בחול אלא בשבת הי' היחוד גדול במעלה יותר א"כ לא הי' שמחה להש"י כל כך. וז"פ אז בזמן הגלות תרצה הארץ את שבתותיה הם השובתים המה לרצון לפני הקב"ה בשמחה גדולה. כמ"ש (בתפילת שב"ק) רב לך שבת בעמק הבכא. ימי המצרים בין י"ז בתמוז לת"ב המה עמק הבכא ואז רב לך שבת יום השבת קודש בימי המצרים הוא יותר גדול מכל ימות השנה. מפני שבימי החול גדול הצער לכן בש"ק נתרבה השמחה למעלה כמ"ש (שם) ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו. הגם שבנ"י המה בצער אבל להש"י אין לו

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאטוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצוויג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #877

יומא דהילולא קדישא - רבינו יצחק לוריא אשכנזי ב"ר שלמה - האר"י הק' ה' אב של"ג זיעועכ"א

יומא דהילולא קדישא - רבי יעקב יצחק מלובלין ב"ר אברהם אליעזר הלוי ט' אב תקע"ה החוזה הק' מלובלין זיעועכ"א

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"

The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.